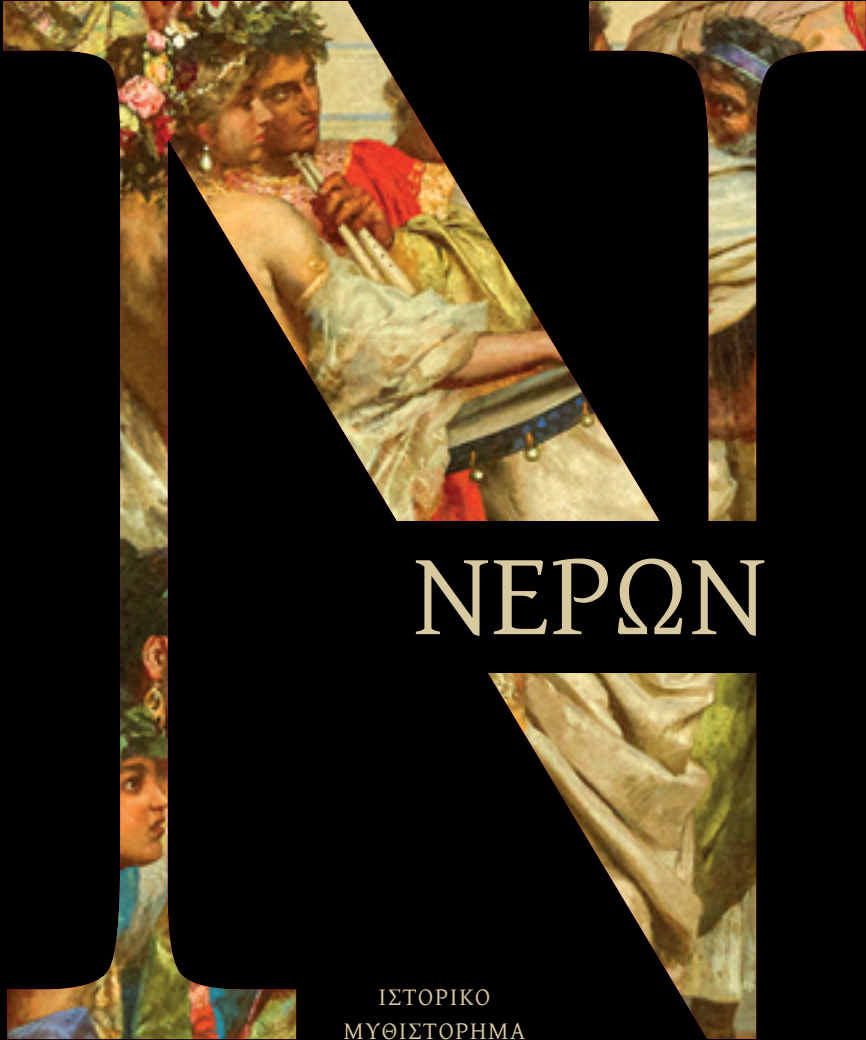

CONN
IGGULDEN

ΝΕΡΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Νέρων**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Nero

Από τις Εκδόσεις Penguin Michael Joseph, Δουβλίνο 2024

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Conn Iggulden

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ηρακλής Καρελίδης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χένρικ Σιεμιράντζκι, *Οι δάδες του Νέρωνος*, 1876, λάδι σε καμβά,

Εθνικό Μουσείο της Κρακοβίας, Πολωνία.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Γωγώ Τρικεριώτη

© Conn Iggulden, 2024

© Φωτογραφίας πίνακα εξωφύλλου: Alamy

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2026

ISBN 978-618-01-6421-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου. Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται προφυλάσσεται από διαδικασίες TDM-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΥ) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Since 1979

Head Office:

121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

CONN
IGGULDEN

ΝΕΡΩΝ

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

*Αφιερωμένο στην Τζέτι Φάιντακ,
η οποία μου έδωσε τη δυνατότητα
να διαβάσω το τελευταίο, αδημοσίευτο
βιβλίο του πατέρα της.*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

37 μ.Χ.

1

Το φως ήταν εντελώς λάθος. Καθώς ο ήλιος βρισκόταν χαμηλά στον ορίζοντα, είχε την παράξενη, αλλοιωμένη χροσή απόχρωση που εμφανίζεται μονάχα την ύστατη ώρα της ημέρας. Μαύρα σύννεφα πύκνωναν λες και κάποιο χέρι απλωνόταν πάνω από τους λόφους, γδέρνοντας τον ουρανό και αστράφτοντας με μια άξαφνη βία. Εκείνες τις τελευταίες στιγμές προτού ξεσπάσει, στους στάβλους, το ζευγάρι στεκόταν αντικριστά.

Ο Γναίος μισόκλεισε τα μάτια ενάντια σε εκείνο τον αρωστημένο ήλιο. Βάλθηκε να ασχολείται με το τρίτο άλογο που είχε φέρει για να σύρει το αγωνιστικό του άρμα. Τα δύο πρώτα φρούμαζαν, περιορισμένα από τα λουριά και τον κεντρικό άξονα. Η όλη κατασκευή δε ζύγιζε περισσότερο από ένα παιδί. Ήταν βαμμένη μαύρη και χρυσή, και κάθε εξάρτημά της είχε φτιαχτεί ειδικά ώστε να είναι ελαφρύτερο, βγαλμένο από τα χέρια μαστόρων. Όταν κουνούσε απότομα τα χαλινάρια και οδηγούσε τα τέσσερα άλογα σε καλπασμό, κανείς στον κόσμο δεν μπορούσε να τον φτάσει.

Το άλογο ήταν ανήσυχο και δοκίμασε να σηκωθεί στα πίσω πόδια. Ο Γναίος του τράβηξε ένα δυνατό χαστούκι στη μουσούδα. Δεν είχε χρόνο για τις ανοησίες του. Θηράματα

ήταν εκείνα τα ζώα, ανόητα πλάσματα. Το άλογο τον φοβόταν – και καλά έκανε έτσι κι έχανε την ψυχραιμία του. Ο Γναίος έπρεπε να το οδηγήσει σε έναν στενό κύκλο καθώς αυτό χτυπούσε κάτω τις οπλές του και βημάτιζε νευρικά, αρνούμενο να σταθεί δίπλα στα άλλα. Αυτά τα δύο ήταν ταιριαστό ζευγάρι, άκουγαν στα ονόματα Κάστωρ και Πολυδεύκης. Του είχαν προσφέρει μια ολόκληρη περιουσία μόνο και μόνο για να ζευγαρώσουν τις φοράδες τους με αυτά, και εκείνος είχε αρνηθεί. Ο συγκλητικός που είχε απορρίψει είχε κάνει κάποιο σχόλιο για την οικογένειά του ψιθυριστά. Ο Γναίος είχε κοιμηθεί με τη γυναίκα του τύπου μία εβδομάδα αργότερα. Χαμογέλασε στη φευγαλέα ανάμνηση, αν και ήταν γεμάτη πικρία.

Ο αέρας ήταν υγρός και πυκνός από τη ζέστη. Αυτό τον έριχνε, έτσι που ο θυμός του μεγάλωνε όπως τα σύννεφα της καταιγίδας. Ο Γναίος κοίταξε τη γυναίκα του, και ήξερε ότι τον μισούσε. Κι όμως, κατά κάποιον τρόπο, ένιωθε υποχρεωμένος να πεθάνει για χάρη της.

«Δε θα μιλήσεις;» τον ρώτησε επιτακτικά. «Άσε το παιδί να δει τα άλογά σου. Τελικά, τι θα γίνει, θα πας στη Ρώμη ή όχι; Έτσι και τρέξεις, Βάρβο, θα μας σκοτώσεις και τους δυο».

Έβαλε το χέρι της στην κοιλιά που πίστευαν πως ποτέ δε θα γέμιζε, που ήταν άδεια για εννιά ολόκληρα χρόνια γάμου. Εκείνος κοίταξε το σημείο που άγγιζε η σύζυγός του. Τον έκανε ό,τι ήθελε.

«Μη με λες Βάρβο», μουρμούρισε εκείνος. «Μόνο οι φίλοι μου με φωνάζουν έτσι».

Καθώς μιλούσε, πήρε ένα ζευγάρι χαλινάρια από έναν σκλάβο. Το τρίτο άλογο είχε ηρεμήσει, επιτρέποντάς του να το ζέψει. Ο Γναίος έσφιξε γερά τα λουριά, οπότε τα τρία άλογα άρχισαν να κουνάνε τα κεφάλια και να δαγκώνουν το ένα το άλλο καθώς το τέταρτο έβγαινε χλωμνιζίζοντας, ανυπόμονο. Ήθελαν να τρέξουν, όπως κι εκείνος.

Ο Γναίος έκανε νόημα στον σκλάβο να τραβηχτεί καθώς έπιανε το τελευταίο άλογο. Δεν είχε ανάγκη από βοήθεια! Έκανε ιππασία κάθε μέρα, όπως άρμοζε σε άνθρωπο της τάξης του. Ίσως, μάλιστα, να ήξερε πως περιτριγυριζόταν από αυτιά που άκουγαν την κάθε του λέξη. Η μισή πόλη φαινόταν να γνωρίζει τα σχέδιά του, σκέφτηκε με δυσαρέσκεια. Τίποτε δεν παρέμενε ιδιωτικό. Αυτό ήταν κάτι που δεν εννοούσε να καταλάβει η Αγριππίνα.

«Να σε προσφωνώ καλύτερα “κύριε”;» ρώτησε εκείνη, με προσποιητή γλυκύτητα. «Ή να σε χαιρετώ λέγοντας: “Χαίρε, διδάσκαλε”, σαν να είσαι ο δάσκαλός μου; Άλλωστε, μικρό κορίτσι ήμουν όταν γνωριστήκαμε».

Εκείνος στράφηκε απότομα προς το μέρος της, κάνοντάς τη να τρομάξει. Ο Γναίος ήταν άντρας με μεγάλη σωματική δύναμη, κι όμως κινούνταν με απρόσμενη χάρη. Παρατήρησε πώς ξάναψε το πρόσωπό της και σκέφτηκε πόσο όμορφη ήταν, πόσο φοβισμένη. Της άρπαξε τον καρπό με το ελεύθερο χέρι του και ένιωσε τα κόκαλά της να σαλεύουν κάτω από τη λαβή του. Ήταν στρατιώτης, μέλος της τάξης των ιππέων, άνθρωπος εύπορος. Κι εκείνη, παρότι μετρούσε πια είκοσι δύο χρόνια ζωής, υπήρχαν φορές που εξακολούθουσε να είναι το κορίτσι των δεκατριών ετών που είχε παραχωρήσει η οικογένειά της στη δική του.

«Ποτέ μου δε σε ζήτησα, Αγριππίνα. Η μητέρα σου ήταν που κολάκευε αδιάκοπα την οικογένειά μου, σε σημείο να γίνει αντιπαθητική, απ’ ό,τι θυμάμαι. Οπότε, άσε τις εξυπνάδες σ’ εμένα. Ειδικά τη στιγμή που μου ζητάς να πάω να σκοτωθώ για χάρη σου. Ειδάλλως, υπάρχει περίπτωση να διαπιστώσεις πως δε θα σου γίνει η χάρη».

«Αν δε θέλεις να το κάνεις για μένα, κάν’ το για το παιδί μέσα μου».

Έπιασε την παλάμη του και την πέρασε πάνω από τη φουσκωμένη κοιλιά της, πιέζοντας υπερβολικά δυνατά. Κουβα-

λούσε μια τρέλα αυτή η γυναίκα, σκέφτηκε. Αναρωτήθηκε αν θα κατάφερε στο τέλος εκείνο το παιδί να βγει ζωντανό από τα χέρια της μητέρας του. Μόλις ένιωσε μια κλοτσιά στην κοιλιά, τραβήχτηκε απότομα.

«Ξέρεις τι θα συμβεί, γυναίκα, έτσι και πάρω την Αππία Οδό για να πάω στη Ρώμη; Ξέρεις τι θα κάνει ο Σηιανός;»

«Ξέρω τι θα κάνει έτσι και το σκάσεις», αποκρίθηκε εκείνη.

Ήταν πολύ γλωμή. Ο Γναίος λαχταρούσε να νιώσει τα χέρια της γύρω του έστω μια φορά, κάποιιο σημάδι της πως είχε έστω λίγη στοργή. Αυτό σίγουρα θα διευκόλυνε τα πράγματα. Θυμόταν τη μητέρα του να του λέει πως η κοπέλα με τον καιρό θα τον αγαπούσε, όμως αυτό είχε αποδειχτεί ψέμα. Παρόλο που η Αγριππίνα τον φοβόταν, τον αντιμετώπιζε ακόμη με περιφρόνηση. Ο Γναίος είχε πορευτεί στη ζωή του δίχως αγάπη και καλοσύνη από τη γυναίκα του. Κι όλος ο θυμός του δεν του πρόσφερε ιδιαίτερη παρηγοριά απέναντι σε αυτό το συναίσθημα.

«Γναίε;» συνέχισε εκείνη. «Ο Σηιανός είναι η φωνή του αυτοκράτορα στη Ρώμη. Έτσι και το σκάσεις, θα σε κηρύξει εκτός νόμου. Θα πάρει ό,τι έχεις: τη γη, τα ορυχεία, αυτό το σπίτι – εμένα. Το παιδί κι εγώ δε θα έχουμε καμιά προστασία. Πόσον καιρό θα αντέξουμε τότε, με τον έπαρχο της Ρώμης εχθρό μας;»

Με γρήγορες κινήσεις, ο Γναίος πέρασε τα χαλινάρια γύρω από το τελευταίο άλογο. Τράβηξε το μακρύ λουρί και το στερέωσε στο ξύλινο καρφί πάνω στο άρμα. Και τα τέσσερα άλογα σήκωσαν τα κεφάλια τους, νιώθοντας την ευκαιρία να τρέξουν πριν ξεσπάσει η καταιγίδα. Ήταν τέτοια η δύναμη που ανάβλυζε από μέσα τους, που έκανε την καρδιά του να καλπάζει. Ο Γναίος ήταν έτοιμος να φύγει, κι όμως στάθηκε εκεί καθώς μια αστραπή φώτισε τον ουρανό κι ύστερα η βροντή του κεραυνού σάρωσε τον κόσμο. Σήκωσε το κεφάλι του, παίρνοντας ανάσα από έναν αέρα που έμοιαζε πιο ζωντα-

νός. Ένα αεράκι φύσηξε, κι η ατμόσφαιρα δρόσισε περισσότερο απ' ό,τι εδώ και εβδομάδες. Το σίγουρο ήταν πως περιμέναν μια καταιγίδα, έναν κατακλυσμό. Η γη διψούσε για νερό.

«Ξέρεις, Αγριππίνα, εγώ είμαι ο μικρότερος γιος της οικογένειας. Ποτέ μου δεν προοριζόμουν για κάτι σπουδαίο. Είμαι απλώς ο εγγονός του Μάρκου Αντώνιου. Τρέχω σε αρματοδρομίες και επιβλέπω τα κτήματά μου, αλλά δεν απειλώ άτομα όπως ο Σηιανός ή ο αυτοκράτορας. Η οικογένειά μου είχε πλούτο και, είναι αλήθεια, ήθελαν να ενώσουν τη γενιά μας με το θεϊκό αίμα του Αύγουστου, όμως υποτίθεται πως το θέμα θα τελείωνε εκεί! Μετά ο Τιβέριος αναχώρησε για τις Καπρέες, και αυτός ο Σηιανός...» Έσφιξε με δύναμη τη γροθιά του γύρω από τα χαλινάρια. «Ο Σηιανός κάθισε και λογάριασε ποιοι ήταν οι ελάχιστοι που συνέχιζαν να στέκουν εμπόδιο στα σχέδιά του, κι άρχισε να τους θεορίζει».

«Δεν το ξέρεις στα σίγουρα αυτό», είπε η σύζυγός του.

Ο Γναίος την κοίταξε με δυσπιστία. Είχε μιλήσει. Κανονικά, κάθε συζήτηση θα έπρεπε να λήξει εκεί. Άλλοι σύζυγοι δεν ανέχονταν τέτοια αυθάδεια. Εκείνη, όμως, έπρεπε να έχει πάντα τον τελευταίο λόγο. Ακούμπησε το μέτωπό του στον ώμο του αλόγου. Ο Γναίος ήταν τριάντα εννέα ετών. Είχε παντρευτεί την Αγριππίνα όταν ήταν τριάντα, και εκείνη πάντα του φαινόταν παιδί. Ίσως να έμενε έτσι για πάντα.

«Ειλικρινά, είσαι τόσο τυφλή;» ρώτησε ξαφνικά με επιτακτικό τόνο. «Ο αυτοκράτορας Τιβέριος ξέρει μόνο ό,τι του λέει ο Σηιανός. Μπορείς να το καταλάβεις αυτό τουλάχιστον; Από τον καιρό που πέθανε ο γιος του, ο μοχθηρός γερο-τράγος έχει αποτραβηχτεί στο νησί του, βυθισμένος στη θλίψη. Στη Ρώμη επικρατεί πλέον απέραντη σιωπή. Και ο έμπιστος φίλος του –ο αγαπημένος του “σύντροφος στους κόπους” που άφησε υπεύθυνο– είδε την ευκαιρία που του παρουσιάστηκε και την άρπαξε απ' τα μαλλιά. *Εννοείται* πως ο Σηιανός

ευθύνεται για ό,τι συνέβη στ' αδέρφια σου, Αγριππίνα! Κατέστρεψε τον Νέρωνα με μια κατηγορία. Δεν είναι παράξενο που ένας τόσο υγιής νέος άντρας αυτοκτόνησε; Ή μήπως έφταιγε η τρομερή ντροπή που ένιωθε οι Νέρων; Απάντησέ μου εσύ, Αγριππίνα. Άλλωστε, αίμα σου ήταν. Κανείς σας δε δείχνει ικανός να νιώσει ντροπή. Σ' το λέω...»

Έκανε μια σύντομη παύση, αναρωτώμενος αν έπρεπε να συνεχίσει. Η περιφρόνηση που αποτυπωνόταν στο πρόσωπό της τον ώθησε να συνεχίσει. Έγειρε προς το μέρος της, χαμηλώνοντας τη φωνή του. Ακόμη και μέσα στο ίδιο του το σπίτι, ήταν αναγκασμένος να προσέχει. Ο Σηιανός είχε στη δουλειά του ολόκληρη στρατιά από πληροφοριοδότες, απ' ό,τι ακουγόταν, κι όλοι τους είχαν εντολή να του μεταφέρουν ψιθύρους και μυστικά.

«Ο Νέρων κατηγορήθηκε πως καθόταν σαν γυναίκα σε άλλους άντρες. Νομίζεις πως αυτό απασχολεί τον Τιβέριο; Είναι τόσο βαθιά βουτηγμένος στην αναληθσία... Αγριππίνα, θα μπορούσα να σου περιγράψω καταστάσεις που θα σ' έκαναν να αηδιάσεις. Όχι, αν ο Τιβέριος υπέγραψε εκείνο το διάταγμα εξορίας, αν το είδε καν, ήταν επειδή του το ζήτησε ο Σηιανός για να βγάλει από τη μέση έναν ανταγωνιστή. Άκουσα πως άφησαν τον αδερφό σου να κόψει μόνος του τον λαιμό του, αλλά δεν είχε κι άλλη επιλογή, το καταλαβαίνεις;»

«Μην πιάνεις τ' όνομά του στο στόμα σου», είπε εκείνη. Τότε άρχισε να τρέμει, αλλά από οργή. Ο Γναιός ήταν ισχυρός άντρας, συνηθισμένος να τρομοκρατεί τους γύρω του με την απειλή κάποιου βίαιου ξεσπάσματος. Πάντοτε ήταν αναγκασμένη να καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για να μη δείχνει φόβο όταν βρισκόταν μπροστά του.

Εκείνος σήκωσε τους ώμους του.

«Δεν έβλαψα εγώ τους αδερφούς σου, Αγριππίνα. Το μόνο που έκανα ήταν να πάρω για σύζυγό μου μια γυναίκα ολότελα ψυχρή απέναντί μου. Ο Σηιανός ήταν που διέκρινε ένα

μονοπάτι προς την εξουσία, που με μετέτρεψε σε μια ακόμη πέτρα που θα μπορούσε να απομακρύνει από μπροστά του με μια κλοτσιά».

Την είδε να ρίχνει μια ματιά τριγύρω, κοιτάζοντας αν τον άκουγε κανείς. Ο Γναίος γέλασε, νιώθοντας ξαφνικά αηδιασμένους με την όλη κατάσταση.

«Ω, μίλησα πολύ δυνατά;» Ύψωσε κι άλλο τη φωνή του. «Μήπως είπα ότι ο Σηιανός σκότωσε τους δύο αδερφούς σου, βάζοντας τον ένα να αυτοκτονήσει και οδηγώντας τον άλλο στη λιμοκτονία; Ο τρίτος ίσως να ήταν ο επόμενος αν δεν είχε προλάβει να εξαφανιστεί – για την ασφάλειά του, βεβαίως. Αλήθεια, πώς τον έλεγαν; Ναι! Γάιο Ιούλιο Καίσαρα. Όπως τον Νέρωνα Καίσαρα και τον Δρούσο Καίσαρα. Αναρωτιέμαι αν πέρασε ποτέ από το μυαλό της μητέρας σου πως, με τα ονόματα που τους έδωσε, τους καταδίκαζε σε θάνατο. Κι ύστερα βρίσκομαι *εγώ* κατηγορούμενος! Για μοιχεία, με τη γυναίκα κάποιου συγκλητικού, λες και δεν τριγυρνάει η μισή Ρώμη στις πόρτες της άλλης μισής κάθε βράδυ. Ο Σηιανός σου επιτίθεται μέσω της κατηγορίας που απήγγειλε εις βάρος μου. Θα οδηγηθώ σε δίκη και θα σταλώ, πού, στο νησί Ποντία για να πεθάνω απ' την πείνα, ή ίσως στις Καπρέες, για να με κάνουν πόρνη του Τιβέριου. Μπορεί, βέβαια, να μου δώσουν απλώς ένα μαχαίρι και να μου πουν να τους βγάλω απ' τον κόπο στο κελί μου. Αυτό θέλει. Δεν αποκλείεται, βέβαια, να *θέλει* να το σκάσω. Ο Σηιανός σκοτώνει όποιον σταθεί εμπόδιο στον δρόμο του προς την εξουσία, Αγριππίνα. Κι αν εσύ δεν το βλέπεις, το βλέπω *εγώ*! Αυτό μου ζητάς να κάνω! *Αν πάω στη Ρώμη, οδηγούμαι με βεβαιότητα στον θάνατό μου*».

Εκείνα τα τελευταία σκληρά λόγια τα είπε ωρυσόμενος, κάνοντας την Αγριππίνα να γείρει προς τα πίσω και να κλείσει τα μάτια της. Το αεράκι της καταγιγίδας την πίεζε και αυτό, ανεμίζοντας τα μαλλιά της. Ο Γναίος αισθανόταν λες και είχε

σηκώσει ο ίδιος εκείνη τη θύελλα. Ανάσαινε βαριά, σαν να είχε ολοκληρώσει μόλις έναν αγώνα.

Η Αγριππίνα πλησίασε σε απόσταση βολής, κι η φωνή της ακούστηκε κοφτή και απότομη.

«Όλο μιλάς για καθήκον, Γναίε, του πατέρα του σπιτιού, που είναι υπεύθυνος για όσους ζουν σε αυτό. Ε, λοιπόν, αυτός είναι ο ρόλος σου. Αν δεν έπαιρνες τόσο θάρρος με τις γυναίκες συγκλητικών και υπάτων, ίσως ο Σηιανός να μην είχε ράμματα για τη γούνα σου. Οπότε, μην έρχεσαι σ' εμένα γυρεύοντας συγχώρεση ή συμπόνια. Ίχνος δε μου έδειξες από δαύτες».

«Άκαρδη σκύλα», αγρίεψε εκείνος. «Πότε με καλοδέχτηκες στο κρεβάτι σου; Πότε άνοιξες τα πόδια σου χωρίς να σε αναγκάσω, χωρίς να απαιτήσω το δικαίωμά μου ως σύζυγος; Κι ύστερα κάθεσαι ακίνητη εκεί πέρα, σαν ψόφιο ψάρι, ώσπου να τελειώσω τη δουλειά μου; Και στο τέλος γυρνάς στο δωμάτιό σου σαν να μην έγινε κάτι; Επί εννέα χρόνια, αυτό ήταν το μόνο που πήρα από σένα. Μα τους θεούς, έπρεπε να το είχα καταλάβει ότι θα ήσουν διεστραμμένη. Αλήθεια, είσαι έστω ικανή να νιώσεις αγάπη; Ο πατέρας σου δολοφονήθηκε, η μητέρα σου διαπομπεύτηκε στους δρόμους, ξυλοκοπήθηκε τόσο βάνανσα, που έχασε το ένα της μάτι. Δε σε έχω δει ποτέ να κλαις, Αγριππίνα, ούτε για εκείνους ούτε και για τους αδερφούς σου. Σαν πέτρα είσαι. Οπότε, αν γύρεψα λίγη ζεστασιά με φυσιολογικές γυναίκες, με ορεξίεις έντονες όπως οι δικές μου...»

Τον χαστούκισε, ξαφνικά και εντελώς απροειδοποίητα, σαν να μην το ήξερε ούτε κι η ίδια πως θα αντιδρούσε έτσι. Ο Γναίος θα μπορούσε να σκύψει ή να σταματήσει μια γροθιά από άντρα, αλλά εκείνη τον αιφνιδίασε. Ήταν ένα χτύπημα δυνατό, τόσο που τίναξε το κεφάλι του στο πλάι. Την αμέσως επόμενη στιγμή κινήθηκε αστραπιαία, υψώνοντας τη γροθιά του σαν ρόπαλο.

Η Αγριππίνα παραπάτησε, από φόβο πως θα τη σκότωνε. Το πόδι της σκάλωσε και σωριάστηκε πάνω στις πέτρες· προγειώθηκε με δύναμη, φωνάζοντας από τον πόνο.

Ο Γναίος εστίασε το βλέμμα του στη νεαρή γυναίκα που κουβαλούσε μέσα της το παιδί του, εξακολουθώντας να φλέγεται από τον θυμό του. Δεν την είχε χτυπήσει ποτέ, ούτε μία φορά σε μια δεκαετία. Ήταν μισή από εκείνον σε μέγεθος και βάρος, και αυτός ήταν στρατιωτικός που είχε σκοτώσει άντρες, στη μάχη και σε βίαιους καβγάδες. Είχε ξεριζώσει το μάτι ενός ιππέα που είχε διαφωνήσει μαζί του – και αυτό δεν του προκάλεσε την παραμικρή αίσθηση. Είχε στραγγαλίσει έναν άλλο μέχρι θανάτου με τα γυμνά του χέρια, όταν εκείνος αρνήθηκε να τιμήσει ένα στοίχημα που είχαν βάλει. Ποτέ του, όμως, δεν είχε χτυπήσει γυναίκα.

Η Αγριππίνα στάθηκε στα πόδια της με αργές, αδέξιες κινήσεις. Είχε γλωμιάσει ακόμη περισσότερο, και ο Γναίος αηδίασε ξαφνικά με τους μορφασμούς και την γκρίνια της. Η καταιγίδα ξέσπασε πάνω τους, και είδε χοντρές στάλες να πέφτουν στο χώμα καθώς η βροχή άρχιζε να χτυπάει από τα νότια. Θα εξελισσόταν σε νεροποντή. Το οσμιζόταν στην ατμόσφαιρα. Γέμισε τα πνευμόνια του και ανέβηκε στην πλατφόρμα του άρματος.

«Αν το σκάσεις», επανέλαβε εκείνη, «ο Σηιανός θα σκοτώσει το παιδί που κουβαλάω μέσα μου. Το παιδί σου».

Την κοίταξε όπως στεκόταν, με τη μια παλάμη να στηρίζει την κοιλιά της. Σε εννέα χρόνια γάμου, ποτέ δεν τον είχε κρατήσει τόσο σφιχτά όσο κρατούσε τώρα τον εαυτό της. Ακόμη κι εκείνη τη στιγμή, τον χειραγωγούσε. Ήξερε ότι ο Γναίος περηφανευόταν για τη γενναιότητά του, ότι θεωρούσε τη λέξη «δειλός» τη χειρότερη προσβολή για έναν άντρα. Δεν μπορούσε να το σκάσει, αλλά, μα τους θεούς, τον πονούσε να θυσιάσει τη ζωή του για κάποια σαν αυτή. Ήθελε να ζήσει.

Καθώς έπιασε τα χαλινάρια, η ομάδα των αλόγων χλιμί-

ντρισε, χτυπώντας τα πόδια πάνω στις βρεγμένες πέτρες. Σιδερένια πέταλα κάλυπταν τις οπλές τους, στερεωμένα με λουριά και με αυλακώσεις χαραγμένες στο καθένα. Ο ήχος ήταν σαν κλαγγή από μαχαίρια. Ο Γναίος πήρε τη θέση του, έτοιμος. Ένωθε δυνατός.

«Τι σκοπεύεις να κάνεις;» φώναξε η Αγριππίνα.

Εκείνος κούνησε το κεφάλι πέρα δώθε, τρελαμένος με τη φωνή της. Αν είχε παντρευτεί κάποια άλλη, τώρα δε θα βρισκόταν σ' αυτή τη θέση, να καλείται να λογοδοτήσει για στημένες κατηγορίες στη Ρώμη. Αν δεν κουβαλούσε μέσα της το παιδί του, θα μπορούσε να τη χωρίσει, αλλά τώρα πλέον ήταν αργά. Συνέλαβε τον εαυτό του να εύχεται να πεθάνει το παιδί, για να μπορέσει να απαλλαγεί από εκείνη.

Χαμένος στην οργή του, αηδιασμένος με τον εαυτό του, έστρεψε το άρμα σχεδόν επιτόπου, κυριαρχώντας στην τετραάδα των αλόγων με αβίαστη επιδεξιότητα. Ήξερε ότι εκείνη θα τον παρακολουθούσε για να δει προς τα πού θα κατευθυνόταν, βόρεια προς την πόλη... ή νότια, για να ζήσει χωρίς τιμή, εγκαταλείποντας τη γυναίκα του και το παιδί του.

Ο Γναίος δεν κοίταξε πίσω καθώς διάβαινε την πύλη και έβγαινε στον δρόμο. Η βροχή είχε δυναμώσει απότομα, μαστιγώνοντας το έδαφος και ό,τι βρισκόταν αποκάτω. Μέσα σε ελάχιστες στιγμές είχε γίνει μούσκεμα, τα ρούχα του τον βάραιναν, κι η βροχή κόλλησε τα ξανθά μαλλιά του στο κεφάλι του.

Δεν είδε την κόκκινη γραμμή που έρεε στη μέσα μεριά του ποδιού της, ούτε πώς ανακατευόταν με τη βροχή και γινόταν ροδαλή, έτσι που η Αγριππίνα κατέληξε να στέκεται μες στα αίματα. Κάτι είχε σκιστεί καθώς έπεσε, και ο πόνος δυνάμωνε, και ήταν ήδη φορτικός. Κι όμως, συνέχισε να στέκεται εκεί, παρακολουθώντας, ξέροντας πως δεν μπορούσε να φύγει. Ο Γναίος κρατούσε την τύχη της στα χέρια του – και την τύχη του παιδιού που μεγάλωνε μέσα της σαν όγκος. Παρά τον θυμό του

και την ανοησία του, η Αγριππίνα ήταν σχεδόν σίγουρη ποιον δρόμο θα διάλεγε. Εκείνη η ύστατη, τρεμάμενη έλλειψη βεβαιότητας ήταν που την κρατούσε, σαν καρφί στην καρδιά της.

Στον δρόμο, ο Γναίος τράβηξε απότομα τα χαλινάρια και βροχήθηκε. Τα ζεμένα άλογα τινάχτηκαν προς τα εμπρός, με το μικρό άρμα να φεύγει με ορμή λες και είχε εκτοξευθεί από τόξο. Οι σιδερένιες οπλές σπινθήρισαν στο μισοσκοτάδο, και λίγο μετά ο Γναίος χάθηκε, κατευθυνόμενος προς την πόλη.

Τότε η Αγριππίνα κατέρρευσε, φωνάζοντας όταν ο Γναίος δεν μπορούσε να την ακούσει, όταν δεν μπορούσε να βρισκεται εκεί για να τη σηκώσει στην αγκαλιά του και να της προσφέρει όλη την πλούσια φροντίδα που την έκανε να ανατριχιάζει. Από το σπίτι έτρεξαν έξω σκλάβοι, ανταποκρινόμενοι στις φωνές της. Τη σκέπασαν με κουβέρτες ενώ άλλοι τη βοηθούσαν να μπει στο σπίτι και ακόμη περισσότεροι πήγαν να φωνάξουν τον γιατρό.

«Φέрте τη μαμή», είπε αγριεμένα η Αγριππίνα, σφίγγοντας τα δόντια της. «Το παιδί έρχεται».

Ένωσε ένα τρομερό ρίγος να διατρέχει το σώμα της, και ήταν βέβαιη για τη συνέχεια. Αστραπές φώτιζαν τον ουρανό ξανά και ξανά, ακολουθούμενες από κεραυνούς, τόσο δυνατούς που όλοι τους πετάγονταν από τις τρομερές βροντές τους. Προσευχήθηκε να έβρισκε ο Γναίος τη δύναμη να κάνει αυτό που επέβαλλε η τιμή του. Το ζήτημα δεν ήταν πλέον στα χέρια της. Η Αγριππίνα οδηγήθηκε στο εσωτερικό του σπιτιού για να αναμετρηθεί με τη δική της δοκιμασία.

Η βροχή μαστίγωνε τον δρόμο καθώς το τέθριππο κινούνταν με ορμή μες στην καταιγίδα. Διαδοχικές αστραπές έσκιζαν τον ουρανό, απλώνοντας ακανόνιστα νήματα στο στερέωμα, λευκαίνοντας ολόκληρο τον ουρανό. Ο Γναίος ένωθε τις βροντές στο δέρμα του, συνειδητοποιώντας το με δέος.

Ήταν επικίνδυνο να κινείται τόσο γρήγορα σ' εκείνες τις πέτρες. Έτσι κι έχανε τον έλεγχο του άρματος, ήξερε πως θα ήταν τυχερός αν κατάφερε να βγει ζωντανός. Τουλάχιστον, ο δρόμος ήταν άδειος. Ο Γναίος αισθανόταν λες και ήταν ο τελευταίος άνθρωπος στον κόσμο, χαμένος σε μια μορφή παράνοιας που του επέτρεπε να διακρίνει κάθε τίναγμα των αλόγων και ένιωθε την καρδιά του να χτυπάει δυνατά.

Ισορροπούσε πάνω σ' ένα μικροσκοπικό πάτωμα από βαμμένο ξύλο, την ώρα που τα τέσσερα άλογά του έσκιζαν το αφύσικο λυκόφως. Το καθένα μόλυνε τα διπλανά του με φόβο, κι έτσι κάλπαζαν λες και τα καταδίωκαν λιοντάρια, με τα μάτια ορθάνοιχτα και το σάλιο να πετάγεται σαν αφρός της θάλασσας.

Πέρασε από οικογένειες που ήταν συγκεντρωμένες στην άκρη του δρόμου. Κοίταζαν κατάπληκτοι τον τρελό να καλπάζει μες στους κεραυνούς και τις αστραπές. Ο Γναίος έπιασε τη λάμψη στα μάτια τους καθώς γύριζαν, αλλά δεν έκοψε ταχύτητα. Ένιωθε αθάνατος. Πότε είχε τρέξει μακριά από μια μάχη; Από οποιονδήποτε άντρα; Για κάποιον που κάλπαζε προς τον θάνατο, ο αέρας ήταν γλυκός. Δεν αισθανόταν ίχνος πόνου εκείνη τη στιγμή, καμία στεναχώρια από τη θλίψη ή τα χρόνια που βάραιναν τις αρθρώσεις του. Κάθε φόβος και ανησυχία έμενε πίσω, κι εκείνος ένιωθε ξανά νέος. Σαν σαίτα έσκιζε τον τόπο, και για λίγο αφέθηκε ολότελα σ' αυτή την ευτυχία.

Μες στην καταρρακτώδη βροχή, αναγνώρισε την πόλη από τα φώτα της. Ότι καιρό κι αν έκανε, στα τείχη ήταν παραταγμένη φρουρά πραιτοριανών. Λυχνάρια έκαιγαν πάνω από τις πύλες και κατά μήκος των τειχών, σαν πυγολαμπίδες. Ο Γναίος χαμογέλασε στη θέα τους. Αυτή ήταν η πόλη που λάτρευε, η τάξη που χρειαζόταν.

Αυτό έφερε όμως και τον φόβο. Η αλλόκοτη γαλήνη που τον είχε κατακλύσει νωρίτερα, τώρα σκόρπιζε σαν την ομί-

χλη. Τα φώτα της πόλης σήμαιναν δύναμη και νόμους και πραιτοριανούς που έστεκαν σκοποί. Ταυτόχρονα, σήμαιναν το τέλος του ταξιδιού του.

Ένας άντρας της τάξης του Γναίου μπορούσε να κάνει ό,τι ήθελε στη Ρώμη, μέχρι τη στιγμή που θα ερχόταν αντιμέτωπος με μια κατηγορία. Κι αυτό ήταν το μόνο που χρειαζόταν, σε κάποιες περιπτώσεις. Από τη στιγμή που θα έπεφτε στα χέρια τους, ο Γναίος ήξερε πως δεν επρόκειτο να είναι ποτέ ξανά ελεύθερος. Άρχισε να καταριέται και να βρίζει, γυρεύοντας να τους καταδικάσει όλους να βρεθούν στον Άδη, παραδομένοι σε αιώνια βασανιστήρια, τον καθένα ξεχωριστά. Οι φωνές του ρήμαξαν και τα τελευταία ψήγματα της αυτοκρατορίας του. Κατέληξε να ουρλιάζει για λίγο σαν αγρίμι καθώς η πόλη μεγάλωνε μπροστά του.

Τα άλογά του έτρεχαν με μανία, αχνίζοντας στη βροχή. Ο Γναίος εντόπισε ένα κόμπιασμα στον καλπασμό του ενός, κι αυτό τον εξαγρίωσε. Το ζωντανό χώλaine καθώς έτρεχε στο σκληρό έδαφος. Εκείνος έφταιγε, πάντοτε δικό του ήταν το λάθος. Μπορούσε να φανταστεί τι θα έλεγε η Αγριπίνα μόλις μάθαινε πως είχε φερθεί τόσο απερίσκεπτα. Πάντα του έλεγε να σκέφτεται, λες και ήταν δυνατό να προβλέψει με κάποιον τρόπο τι τους επιφύλασσε η μέρα πριν πέσει πάνω τους και τους συντρίψει.

Έσφιξε τα δόντια του ενώ η τετράδα συνέχιζε, επιβραδύνοντας, και ο ήχος από τις οπλές τους θύμιζε μάχη. Δεν ήταν χαζός, ό,τι κι αν έλεγε εκείνη. Μα τους θεούς, πώς είχαν έρθει έτσι ανάποδα τα πράγματα! Ποτέ του δεν είχε θελήσει να παντρευτεί. Γιατί να το κάνει όταν οι γυναίκες τον καλοδέχονταν τόσο πρόθυμα στα κρεβάτια τους; Έβλεπαν τα ξανθά μαλλιά και τους φαρδιούς ώμους του και, είτε ήταν παντρεμένες είτε όχι, του ψιθύριζαν υποσχέσεις που θα έκαναν ακόμμη κι έναν σάτυρο να κοκκινίσει.

Θυμήθηκε πως η μητέρα του είχε επιμείνει. Η γριά ήθελε

να δει εγγόνι, οπότε είχε κανονίσει το προξενιό με την κόρη μιας καλής οικογένειας. Τη δισέγγονη του Αύγουστου, την πολύτιμη σύζυγό του.

Ο Γναίος κούνησε το κεφάλι, σκουπίζοντας τη βροχή από τα μάτια του. Είχε φανταστεί μια ήσυχη, υπάκουη γυναίκα που θα του χάριζε έναν δυο γιους, και ίσως μια κόρη να τον φροντίζει στα γεράματά του. Αντίθετα, εκείνη είχε εισβάλει στη ζωή του σαν αγριόγατα, όλο νύχια και οργή.

Είχε δοκιμάσει να εκπαιδεύσει ένα μικρό θηλυκό αλεπουδάκι κάποτε, όταν ήταν μικρός ακόμη. Οι σκλάβοι είχαν ξετρυπώσει ένα λαγούμι στο κτήμα και σκότωσαν τη μητέρα. Ο Γναίος είχε μαζέψει από τα χώματα εκείνο το μικροσκοπικό πλάσμα που σπαρταρούσε, πριν προλάβουν να το αποτελειώσουν με την τσάπα. Οι αλεπούδες έμοιαζαν πολύ με τα σκυλιά, τόσο που νόμιζε πως θα μπορούσε να εξημερώσει το μικρό θηλυκό με το φαγητό και την πειθαρχία. Μόρφασε στη θύμηση. Εκείνη η προσπάθεια του είχε κοστίσει ένα ακροδάχτυλο και του είχε αφήσει μια ουλή που εκτεινόταν από τον αγκώνα μέχρι τον καρπό του.

Εκείνη την αλεπουδίτσα τού θύμιζε η Αγριππίνα. Καλοφτιαγμένη και επικίνδυνη, όμορφη... Κάθε φορά, όμως, που εκείνα τα σκούρα μάτια έπεφταν πάνω σου, ήταν αδύνατο να μην ανατριχιάσεις έστω και λίγο. Ποτέ του δεν ήξερε τι περνούσε από το μυαλό της.

Εντωμεταξύ, η βροχή είχε κοπάσει. Το διάστημα ανάμεσα στις αστραπές και τους κεραυνούς φαινόταν μεγαλύτερο, κάτι που σήμαινε ότι η καταιγίδα ξεμάκρυνε. Ένωσε ευγνωμοσύνη γι' αυτό, ιδίως μόλις αντίκρισε την ουρά που σχημάτιζαν οι μουσκεμένοι ταξιδιώτες που περίμεναν να μπουν στην πόλη. Μάλιστα, κάποιος ανόητος του έκανε νόημα να πάει πιο αργά. Ο Γναίος τον ανάγκασε να πηδήξει στο πλάι για να μη συνθλιβεί, γελώντας καθώς τον προσπερνούσε. Ένας Ρωμαίος που είχε κληθεί να μετρηθεί με τον θάνατό του

δεν ήταν υποχρεωμένος να υπακούει σε ασήμαντους κανόνες – ούτε σε έναν. Ήταν μια αλλόκοτη σκέψη, κι όμως συνέλαβε τον εαυτό του να χαμογελάει. Ήταν ο Γναίος Δομίτιος Αηνόβαρβος! Ήταν ο Βάρβος, ο αρματηλάτης! Κάποτε, πριν από πολύ καιρό, το πλήθος είχε φωνάξει το όνομά του.

Πέρασε τη μια παλάμη ανάμεσα στα μαλλιά του, στρώνοντάς τα προς τα πίσω. Ένα παιδί πετάχτηκε μπροστά του στον δρόμο. Ο Γναίος πρόλαβε να παρατηρήσει τα κουρελιασμένα ρούχα που φορούσε το αγόρι. Φευγαλέα διέκρινε μια γυναίκα να ουρλιάζει, με τα χέρια απλωμένα. Του θύμισε την Αγριππίνα, κι αυτό τον ώθησε να πάρει μια απόφαση, στρέφοντας τα άλογα προς το μέρος του παιδιού.

Οι οπλές το χτύπησαν και το συνέθλιψαν πριν το παρασύρει ο ένας τροχός του άρματος, εκσφενδονίζοντάς το σαν δεμάτι από κουρέλια. Ο Γναίος άκουσε το γοερό κλάμα της γυναίκας να ξεκινάει και βλαστήμησε χαμηλόφωνα, άρρωστος από τον πόνο, τη θλίψη και τους ηλίθιους ανθρώπους που άφηναν τα παιδιά τους να βρεθούν σε επικίνδυνες καταστάσεις.

Φτάνοντας στην πύλη της πόλης, κατέβηκε από το άρμα. Ένας ιππέας δεν ήταν υποχρεωμένος να περιμένει μαζί με χωρικούς και αγγελιοφόρους βουτηγμένους στις σβουινιές. Ο Γναίος έκανε νεύμα στον πραιτοριανό φρουρό. Ο άντρας έστρεψε το βλέμμα του προς τη γυναίκα που έκλαιγε γοερά πάνω από τον γιο της, δείχνοντας προς το μέρος του. Οι δυο τους αντάλλαξαν βλέμματα, και ο Γναίος σήκωσε τους ώμους του. Ένα ασήμαντο περιστατικό.

«Με κάλεσε ο έπαρχος Σηιανός. Είμαι ο Γναίος Δομίτιος Αηνόβαρβος».

Το πλήθος είχε μαζευτεί γύρω από το νεκρό παιδί. Όλο και περισσότεροι έδειχναν τον Γναίο, φωνάζοντας και κουνώντας απειλητικά τα χέρια τους.

«Καλύτερα να περάσετε μέσα, κύριε. Έχουν αρχίσει να αgridεύουν. Σαν παιδιά κάνουν όλοι τους».

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΝΕΡΩΝΑ

Αρχαία Ρώμη, 37 μ.Χ.

Η μοίρα μιας δυναστείας κρέμεται από μια κλωστή. Μέσα σε ένα ταραγμένο και επικίνδυνο πολιτικό περιβάλλον, η Αγριππίνα, δισεγγονή του αυτοκράτορα Αύγουστου, φέρνει στον κόσμο έναν γιο: τον Νέρωνα. Αυτοκρατορικό αίμα κυλά στις φλέβες τους, αλλά δεν μπορεί να τους προσφέρει καμία προστασία. Αν θέλουν να επιβιώσουν ανάμεσα σε τυράννους, πρέπει να μάθουν να περπατούν στην κόψη του ξυραφιού.

Η Αγριππίνα γνωρίζει πολύ καλά ότι στο σκοτεινό κέντρο της αυτοκρατορίας φωλιάζουν ίντριγκες, συνωμοσίες και παιχνίδια εξουσίας. Μπροστά της παρατάσσονται στρατιώτες, συγκλητικοί, σφετεριστές, διεκδικώντας ο καθένας τη δική του θέση. Ένα λάθος μπορεί να σημαίνει εξορία, φυλάκιση, εκτέλεση. Ή, το χειρότερο απ' όλα, τον θάνατο του γιου της.

Η Αγριππίνα όμως ξέρει ότι η ευκαιρία παραμονεύει ακόμη και στις πιο σκοτεινές στιγμές σου. Το παιδί της είναι τα πάντα για εκείνη. Μπορεί να τον πλάσει, να τον διαμορφώσει ώστε να γίνει η ίδια η Ρώμη – αυτός μπροστά στον οποίο θα γονατίσουν όλοι.

ΑΛΛΑ ΠΡΩΤΑ, ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΓΙΟΣ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΒΙΩΣΟΥΝ...

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
p s y c h o g i o s . g r

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ. 31989